P.Z. br. 340

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/87
URBROJ: 65-26-8

Zagreb, 11. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. studenoga 2026. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Tomislava Ćorića, državne tajnike dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, Stipu Župana i Mateja Bulu, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu, ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića i glavnu državnu rizničarku Danijelu Stepić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-01/51
URBROJ: 50301-05/31-26-16

Zagreb, 11. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Tomislava Ćorića, državne tajnike dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, Stipu Župana i Mateja Bulu, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu, ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića i glavnu državnu rizničarku Danijelu Stepić.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSIMA

Zagreb, studeni 2026.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSIMA

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23., 114/23. i 152/24.), u članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. radni odnos – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 1. točki 1. ili 4. ili stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 96/25.)

– članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 80/13., 137/13., 98/19., 33/23. i 105/25.)

2. izabrane ili imenovane osobe – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 2. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

3. radni odnos – izaslani radnik – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 1. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

4. stručno osposobljavanje za rad prema posebnim propisima – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 5. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

5. nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili

– članku 31. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti)

6. njegovatelj HRVI – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 11. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 20. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

7. roditelj njegovatelj, njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju ili njegovatelj osobe s invaliditetom – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 18. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 7. stavku 1. točki 25. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

8. pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 20. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točkama 1. i 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

9. djelatnost obrta – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 12. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

10. djelatnost slobodnog zanimanja – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 12. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

11. djelatnost športaša (profesionalna) – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

12. djelatnost poljoprivrede i šumarstva – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 12. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

13. ostale samostalne djelatnosti – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 12. točki 4. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

14. poljoprivreda – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 7. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

14.a poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 14. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 7. stavku 1. točki 8. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

14.b osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika – obvezno osigurane osobe prema članku 15. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju

15. član uprave i izvršni direktor trgovačkog društva, likvidator i upravitelj zadruge – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 16. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 4. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

16. svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 17. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 9. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

17. roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju

18. zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija, stranih poslodavaca i u institucijama Europske unije – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 19. stavcima 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

19. zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 19. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

20. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 21. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

21. produženo mirovinsko osiguranje – obvezno osigurane osobe prema članku 22. stavku 2. i stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

22. produženo mirovinsko osiguranje bračnog druga profesionalnog, odnosno ugovornog diplomata – obvezno osigurane osobe prema članku 22. stavku 5. Zakona o mirovinskom osiguranju

23. produženo mirovinsko osiguranje stalnog sezonskog radnika – obvezno osigurane osobe prema članku 22. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju

24. korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

25. korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

26. osoba koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

27. osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu osobu – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 23. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

28. osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne obrazovne, znanstvene i kulturne suradnje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 24. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

29. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi – obvezno osigurane osobe prema članku 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

30. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu – obvezno osigurane osobe prema članku 14. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

31. domaća radinost i sporedno zanimanje – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 12. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju

– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

32. nezaposlena osoba – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točkama 13., 16., 17. i 19., stavku 6. i članku 11. stavku 1. točki 3. i stavcima 2. i 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju koje se vode u evidenciji nezaposlenih osoba prema propisima o zapošljavanju

33. osoba s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojoj je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda i nalazi se u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 27. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

34. sezonski radnik u poljoprivredi – obvezno osigurane osobe prema članku 11. stavku 1. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju

35. udomitelj – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 18. stavku 5. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 7. stavku 1. točki 28. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.“.

Članak 2.

Članak 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve smanjenja ili gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja nastalih zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti i/ili na obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti jesu:

1. učenici i studenti za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 23. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

2. učenici i studenti na redovitom školovanju prema propisima o redovitom školovanju u Republici Hrvatskoj za vrijeme praktične nastave, za vrijeme stručne prakse, stručnih putovanja – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 23. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

3. nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 23. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

4. djeca sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

5. osobe koje obavljaju određene poslove za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, rada za opće dobro sukladno posebnom propisu, primjene sigurnosnih mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, kao i odgojnih mjera – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 23. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 16. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

6. osobe koje sudjeluju u spašavanju ili obrani od elementarnih nepogoda, i/ili spašavanju života građana ili radi otklanjanja materijalne štete koja prijeti imovini – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 24. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točkama 5. i 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

7. članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava obavljajući zadatke gašenja požara, osposobljavanja i usavršavanja, sudjelovanja u vježbama i pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe, izvršavanju zaštite i spašavanja u slučaju drugih nepogoda, osiguravanja mjesta na kojima postoji opasnost od požara, educiranja građana o protupožarnoj zaštiti, osiguravanja na javnim događanjima u sklopu javnih nastupa i sudjelovanja u demonstracijama s prikazom vježbi – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 24. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

8. osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani u skladu s posebnim propisima – obvezno osigurane osobe prema članku 24. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju

9. osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

10. osobe koje na zahtjev državnih tijela pružaju pomoć tim tijelima i tom se prilikom ozlijede ili razbole – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 24. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 16. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

11. športaši, treneri i organizatori u sklopu organizirane amaterske športske aktivnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

12. osobe koje kao članovi gorske spasilačke službe ili kao ronioci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja, odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

13. osoba na odsluženju vojnog roka (ročnik), obveznik civilne službe (civilni obveznik) i pričuvnik za vrijeme obavljanja službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

14. osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

15. osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.“.

Članak 3.

U članku 49. stavku 2. broj: „27.“ zamjenjuje se brojem: „31.“.

Članak 4.

U članku 69. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „članka 70.“ zamjenjuju se riječima: „članka 70. stavka 1.“.

Članak 5.

Članak 70. mijenja se i glasi:

„(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta:

1. 0,4 za osiguranika koji je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni godišnji primitak do 40.000,00 eura

2. 0,45 za osiguranika koji je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni godišnji primitak od 40.000,01 eura do 50.000,00 eura

3. 0,5 za osiguranika koji je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni godišnji primitak od 50.000,01 eura do 60.000,00 eura.

(2) Ostvareni ukupni godišnji primitak iz stavka 1. ovoga članka preuzima se iz dostavljenog Izvješća o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak (Obrascu PO-SD) sukladno propisima kojima je uređeno paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti.

(3) Za osiguranika za kojeg nije preuzet Obrazac PO-SD za prethodnu godinu mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(4) Za osiguranika kojemu se dohodak i paušalni iznos poreza na dohodak utvrdi procjenom, prema propisima kojima je uređeno paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti, mjesečna osnovica za obračun doprinosa iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se u skladu s tom procjenom.“.

Članak 6.

U naslovu iznad članka 147. i članku 147. riječi: „tehničko-prosvjetne“ zamjenjuju se riječima: „obrazovne, znanstvene“.

Članak 7.

U članku 186. stavku 5. riječi: „stavaka 1. i 2.“ brišu se.

Članak 8.

U članku 212. stavku 3. iza riječi: „Zakona“ dodaju se riječi: „po osnovi domaće radinosti ili slobodnog zanimanja“.

U stavku 4. broj: „69.“ zamjenjuje se brojem: „68.“.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 9.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa osiguraniku po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku za razdoblje provedeno u osiguranju do 31. prosinca 2026. utvrđuje se prema članku 70. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23., 114/23. i 152/24.).

Članak 10.

(1) Ministar financija uskladit će Pravilnik o doprinosima („Narodne novine“, br. 2/09., 9/09. – ispravak, 97/09., 25/11., 61/12., 86/13., 157/14., 128/17., 1/19., 43/23., 143/23., 14/24. – ispravak i 16/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Iznimno od odredbe članka 254. stavka 1. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18, 33/23., 114/23. i 152/24.), Naredbu o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna

osiguranja za 2027. godinu ministar financija donijet će u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23., 114/23. i 152/24., u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje sva pitanja vezana uz doprinose kao što su: vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja, jedinstveni nazivi osiguranja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Zakon, zbog svoje široke primjene, mora biti usklađen sa zakonima koji uređuju obvezna osiguranja. Tako je zakonski tekst usklađen s propisima o mirovinskom osiguranju i obveznom zdravstvenom osiguranju, o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Pomorskim zakonikom („Narodne novine“, br. 181/04., 76/07., 146/08., 61/11., 56/13., 26/15. i 17/19.).

Od donošenja Zakona dogodile su se brojne izmjene i dopune istog, između ostaloga, na temelju antirecesijskih mjera iz 2009. godine snižen je koeficijent za izračun osnovice za obračun doprinosa samostalnim umjetnicima kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske i to s 1,2 na 0,8 te je uveden dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po stopama 1 % i 3 % na mirovine ostvarene prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske.

Izmjenama i dopunama Zakona napravljenim u 2013. godini odredbe Zakona usklađene su s uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Nadalje, od tada se uvodi poslodavcima – obveznicima zapošljavanja osoba s invaliditetom, sukladno odredbama tada važećeg Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13.), plaćanje doprinosa za zapošljavanje po stopi od 1,7 %. Propisani su jednostavniji načini utvrđivanja obveza doprinosa obveznicima doprinosa za njihovo osobno osiguranje na način da osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost same utvrđuju obvezu doprinosa putem obrasca JOPPD, osobama s profesionalnim statusom obveza se utvrđuje „trajnim“ rješenjem, a pomorcima – članovima posade broda u međunarodnoj plovidbi obveza se utvrđuje nakon isteka kalendarske godine. Propisan je i postupak provedbe plaćanja doprinosa koji je do tada bio uređen odredbama Uredbe o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa na temelju radnog odnosa („Narodne novine“, br. 49/12., 31/14. i 143/14.). Uvedena su oslobođenja prilikom obračuna obveze doprinosa za mlade osobe do 30 godina života s kojima poslodavac sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na način da je za te osobe propisana samo obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i to u razdoblju do pet godina od početka zaposlenja. Izmjenama i dopunama Zakona napravljenim u 2016. godini povećan je koeficijent za utvrđivanje minimalne mjesečne osnovice s 0,35 na 0,38, a kako bi se iznos minimalne mjesečne osnovice uskladio s iznosom minimalne plaće. Nadalje, ukinuta su izuzeća od obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka prema autorskim i umjetničkim naknadama te prema primicima koje ostvaruju umirovljenici. Također su smanjene stope doprinosa za primitke po osnovi drugog dohotka i druge djelatnosti i to doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti s 20 % odnosno 15 % na 10 % odnosno 7,5 %,

doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje s 5 % na 2,5 % te doprinos za zdravstveno osiguranje s 15 % na 7,5 %. Osim navedenoga, osobama u radnom odnosu koje su istovremeno kod poslodavca članovi uprave trgovačkog društva ili izvršni direktori trgovačkog društva ili izvršni upravitelji zadruge propisana je mjesečna osnovica za obračun doprinosa u visini osnovice propisane za osiguranike po osnovi obrta ako se ne isplaćuje plaća ili se isplaćuje plaća niža od propisane. Izmjenama i dopunama Zakona iz 2018. godine ukinuti su doprinos za zapošljavanje po stopi 1,7 % i doprinos za zaštitu zdravlja na radu po stopi 0,5 % te je povećan doprinos za zdravstveno osiguranje s 15 % na 16,5 %. Također je uvedena godišnja razlika obveze doprinosa članovima uprave, izvršnim direktorima trgovačkih društava, likvidatorima i upraviteljima zadruga koji nisu osigurani po toj osnovi te je uređena obveza doprinosa za sezonske radnike u poljoprivredi koja se plaća putem vrijednosnog kupona.

Izmjenama Zakona iz 2023. godine ukinute su antirecesijske mjere iz 2009. godine na način da je koeficijent za izračun osnovice za obračun doprinosa samostalnim umjetnicima kojima se doprinosi plaćaju na teret sredstava državnog proračuna povećan s 0,8 na 1,2 te je ukinut dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje po osnovi mirovine.

Također je izmjenama i dopunama Zakona iz 2023. godine uvedeno umanjenje mjesečne osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti osiguranicima po osnovi radnog odnosa radi omogućavanja većeg raspoloživog dohotka osiguranicima po osnovi radnog odnosa koji imaju niže dohotke odnosno koji imaju nultu ili veoma nisku poreznu obvezu. Umanjenje je propisano za osiguranike po osnovi radnog odnosa čija je ukupna mjesečna bruto plaća do 1.300,00 eura. Umanjenje za bruto plaće do 700,00 eura je fiksno i iznosi 300,00 eura. Za bruto plaće od 700,01 eura do 1.300,00 eura iznos umanjenja mjesečne osnovice izračunava se kao umnožak koeficijenta 0,5 i razlike od 1.300,00 eura i ukupnog iznosa bruto plaća za određeni mjesec.

Nadalje, istim izmjenama i dopunama Zakona uređen je porezni tretman primitka po osnovi nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnicu) u sustavu doprinosa za obvezna osiguranja na način da se tako ostvareni primitak izuzeo od obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka. Isto tako, odredbe o osnovama osiguranja usklađene su s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, te su se odredbe o obvezi doprinosa za udomitelje koje su bile propisane Pravilnikom o doprinosima prebacile u Zakon.

Također, usklađene su odredbe o ostalim primicima uz plaću vezane uz premije osiguranja koje poslodavac plaća za svoje radnike s odredbama Zakona o porezu na dohodak koji je na snazi od 1. siječnja 2020. Usklađene su i odredbe o dospijeću obveze doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti s odredbama propisa o porezu na dobit i propisa o porezu na dohodak. Isto tako, proširen je izbor koeficijenata za izbor više osnovice za plaćanje doprinosa osiguranicima koji su obveznici doprinosa za svoje osobno osiguranje i čija je mjesečna osnovica za obračun doprinosa propisana kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenog koeficijenta s ciljem kako bi se samostalne obveznike doprinosa koji doprinose plaćaju prema propisanoj mjesečnoj osnovici potaklo na izbor više osnovice što bi za posljedicu imalo veće uplate u mirovinski i zdravstveni sustav.

Uredile su se odredbe koje se pozivaju na srednji tečaj kune zbog prilagodbe hrvatskog zakonodavstva uvođenju eura te su se odredbe Zakona dodatno nomotehnički uredile.

Izmjenama Zakona iz 2024. godine ukinulo se oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za osiguranika po osnovi radnog odnosa – mladu osobu te za osiguranika po osnovi radnog odnosa - izaslanog radnika – mladu osobu te je Zakon usklađen s propisima kojima je bio uređen prirez porezu na dohodak s obzirom da je isti s 1. siječnja 2024. ukinut.

Postojeći sustav doprinosa za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju paušalni porez na dohodak uređen je na način da osobe bez obzira na visinu ostvarenih primitaka odnosno poreznog razreda plaćaju doprinose na jedinstvenu mjesečnu osnovicu propisanu kao umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40. Navedeno znači da se doprinosi za obvezna osiguranja ne plaćaju prema gospodarskoj snazi fizičke osobe odnosno oni koji ostvare primitke i nalaze se u prvom paušalnom razredu i oni u najvišem paušalnom razredu plaćaju iste doprinose čime se narušava načelo horizontalne i vertikalne pravednosti.
Osobe obvezno osigurane po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti od kojih utvrđuju paušalni porez na dohodak plaćaju mjesečne iznose doprinosa prema koeficijentu 0,40 koji je znatno niži od koeficijenata koji se kreću u rasponu od 0,65 do 1,1 za ostale osiguranike obvezno osigurane po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti od kojih utvrđuju porez na dohodak ili porez na dobit.

Nadalje, sve veći broj obveznika odlučuju se za paušalni način oporezivanja, dok se istodobno smanjuje broj onih koji dohodak utvrđuju na temelju vođenja poslovnih knjiga. U trenutnom sustavu postoje izražene razlike u ukupnom opterećenju ovisno o obliku poslovanja i rada. Stoga je cilj izmjena ujednačavanje poreznog opterećenja odnosno smanjenja razlike između oporezivanja bez obzira na oblik poslovanja i izvore rada čime se nastoji povećati pravna sigurnost, transparentnost i pravednost sustava osobito s obzirom na prava iz obveznih osiguranja koja se ostvaruju. Navedeno znači da su obveze doprinosa za obvezna osiguranja za osobe obvezno osigurane po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti od kojih utvrđuju paušalni porez na dohodak i dalje niže u odnosu na ostale osiguranike obvezno osigurane po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti od kojih utvrđuju porez na dohodak ili porez na dobit. Izmjenama se želi smanjiti jaz koji postoji u trenutnom sustavu doprinosa za obvezna osiguranja te uspostaviti ujednačeniji i pravedniji sustav doprinosa za sve osobe obvezno osigurane po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti osobito u uvjetima inflacije poštujući načelo solidarnosti.

Također, primijećeno je da u određenim slučajevima umjesto sklapanja ugovora o nesamostalnom radu, se potiče osnivanje obrta koji dohodak utvrđuju u paušalnom iznosu te se naknade za posao koji ima obilježja nesamostalnog rada isplaćuju kroz isplate prema paušalnom obrtu što je vidljivo u naglom porastu broja aktivnih paušalnih obrta koji krajem prošle godine dosegnuo brojku od 101 tisuću. Takva postupanja motivirana su kako bi se iskoristio način obračuna doprinosa namijenjen paušalnim obrtnicima tj. plaćanje što manjih iznosa doprinosa za obvezna osiguranja neovisno o stvarnoj gospodarskoj situaciji u kojima se odvijaju transakcije, unatoč postojanju obilježja nesamostalnog rada, predstavljaju korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona. Predloženim izmjenama želi se postići odvraćajući učinak od primijećene pojavnosti korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona kroz institut paušalnog obrta, odnosno slučajeva u kojima se formalno koristi oblik samostalne djelatnosti, dok u gospodarskom smislu poslovna suradnja ima obilježja radnog odnosa. Takve prakse narušavaju tržišno natjecanje, dovode do nejednakog položaja radnika i poduzetnika te umanjuju prihode od javnih davanja. Uvođenjem viših koeficijenata za utvrđivanje mjesečne osnovice za obračun doprinosa za one koji ostvaruju veće primitke potiče se korištenje odgovarajućih pravnih oblika poslovanja u skladu s njihovom gospodarskom svrhom, jača transparentnost poslovanja te se osigurava dosljedna primjena propisa o doprinosima.

S obzirom na navedeno potrebno je normativno regulirati način obračuna doprinosa za navedenu kategoriju osiguranika.

Zakon je potrebno uskladiti u dijelu pozivanja na odredbe propisa o mirovinskom osiguranju s obzirom da je na snazi novi Zakon o mirovinskom osiguranju koji je na snazi od 1. srpnja 2025. godine.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i komentarima Hrvatske narodne banke o kretanju inflacije, ukupna stopa inflacije u Hrvatskoj mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC) u travnju 2026. primjetno se ubrzala na 5,4 % s 4,6 % u ožujku gotovo isključivo kao rezultat nastavka snažnog ubrzavanja rasta cijena energije. Rast svjetskih cijena energenata uslijed ratnog sukoba na Bliskom istoku prelijeva se na rast maloprodajnih cijena naftnih derivata na domaćem tržištu, koji je ublažen intervencijom Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

Naime, zaštita standarda građana i stabilnosti gospodarstva zbog rasta cijena energenata je već duže vrijeme u kontinuiranom fokusu Vlade. Tako je u ožujku 2026. godine na 155. sjednici Vlade donesen deseti paket mjera u kojem su između ostalog s ciljem ublažavanja zaštite standarda građana i stabilnosti gospodarstva predložene izmjene u poreznom sustavu.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i komentarima Hrvatske narodne banke, ukupna inflacija u Hrvatskoj mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC) ubrzala se u rujnu 2026. na 4,3 % s 3,7 % u kolovozu kao rezultat znatnog ubrzavanja temeljne inflacije (poglavito inflacije cijena usluga) i inflacije cijena energije. Cijene energije porasle su pod utjecajem nastavka rata na Bliskom istoku i poremećaja u opskrbi energentima, koji se, između ostalog, nepovoljno odražavaju na međunarodno tržište goriva. Inflacija mjerena nacionalnim indeksom potrošačkih cijena (IPC), koji odražava strukturu potrošnje hrvatskih kućanstava, u rujnu se također ubrzala, na 4,7 % s 4,2 % u kolovozu. Istodobno se ukupna inflacija u europodručju (HIPC) ubrzala na 3,8 % s 3,2 % u kolovozu, čemu je ponajviše pridonijelo ubrzavanje godišnjeg rasta cijena energije. Intenzitet ubrzavanja inflacije u rujnu bio je jednak u Hrvatskoj i na razini prosjeka europodručja pa je razlika između inflacije (HIPC) u Hrvatskoj i prosjeka europodručja ostala nepromijenjena u odnosu na kolovoz, te je iznosila 0,5 postotnih bodova, što je najniža razina inflacijskog diferencijala od početka 2022. godine.

Geopolitičke napetosti i rast cijena energenata i dalje su prisutni, kao i rast domaće potražnje pa je u tim uvjetima potrebno spriječiti daljnje prelijevanje energetskog šoka na širi rast cijena i inflacijskih očekivanja.

Slijedom navedenoga, u sklopu poreznih mjera prepoznata je potreba za uvođenjem modela prema kojem bi postojali različiti koeficijenti za obračun doprinosa osiguranika po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju paušalni dohodak. Navedeno bi dovelo do toga da sustav doprinosa postaje djelomično progresivan odnosno da obveza postaje proporcionalna visini poreznog paušalnog razreda. Ovakvim uređenjem koeficijenata prema poreznom paušalnom razredu sustav ostaje jednostavan te administrativno provediv.

S obzirom na navedeno odnosno vezanjem koeficijenata na paušalne porezne razrede očekuje se pravednije i uravnoteženije opterećenje javnim davanjima te se jača fiskalna neutralnost,

čime se doprinosi održivosti sustava doprinosa i poreznog sustava te se osigurava ravnopravniji položaj obveznika doprinosa i obveznika poreza na dohodak.

Predlaže se propisivanje koeficijenata u rasponu od 0,40 do 0,50 ovisno o paušalnim poreznim razredima te se u nastavku daje izračun obveza doprinosa primjenom prosječne plaće za 2025. godinu koja iznosi 1.993,00 eura, a koristi se za izračun osnovica za 2026. godinu:

POREZNI RAZRED		PREDLOŽENI KOEFICIJENT	IZNOS OSNOVICE	MO I. STUP 15%	MO II. STUP 5%	ZO 16,5%	UKUPNO MJESEČNO	UKUPNO GODIŠNJE
0,00	**11.300,00**	**0,40**	797,20	119,58	39,86	**131,54**	290,98	3.491,76
11.300,01	**15.300,00**	**0,40**	797,20	119,58	39,86	**131,54**	290,98	3.491,76
15.300,01	**19.900,00**	**0,40**	797,20	119,58	39,86	**131,54**	290,98	3.491,76
19.900,01	**30.600,00**	**0,40**	797,20	119,58	39,86	**131,54**	290,98	3.491,76
30.600,01	**40.000,00**	**0,40**	797,20	119,58	39,86	**131,54**	290,98	3.491,76
40.000,01	**50.000,00**	**0,45**	896,85	134,53	44,84	**147,98**	327,35	3.928,20
50.000,01	**60.000,00**	**0,50**	996,50	149,48	49,83	**164,42**	363,72	4.364,67

Prema podacima iz tablice vidljivo je da za osiguranike koji će ostvariti primitke do 40.000,00 eura neće biti promjene u obvezi doprinosa jer će se zadržati postojeći koeficijent 0,4. Za osiguranike koji će ostvariti primitke od 40.000,01 do 50.000,00 eura mjesečna obveza doprinosa povećat će se za 12,50 %. Za osiguranike koji će ostvariti primitke od 50.000,01 do 60.000,00 eura mjesečna obveza doprinosa povećat će se za 25 %.

Također se predlaže ograničavanje najviše godišnje osnovice za obveznike doprinosa po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju paušalni dohodak na iznos isti propisan za obveznike po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga ili dobit.

Ovim Prijedlogom zakona uskladit će se odredbe Zakona u dijelu pozivanja na odredbe novog Zakona o mirovinskom osiguranju koji je na snazi od 1. srpnja 2025.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom usklađuju se odredbe članka 9. Zakona o doprinosima s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju objavljenom u „Narodnim novinama“, broj 96/25. koji je na snazi od 1. srpnja 2025. u dijelu pozivanja na njegove odredbe koje se odnose na svaku pojedinu osnovu osiguranja propisanu tim Zakonom. Usklađuju se odredbe članka 9. Zakona o doprinosima s

odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 80/13., 137/13., 98/19., 33/23., 105/25. i 83/26. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske) u dijelu pozivanja na odredbe koje se odnose na nezaposlene osobe.

Uz članak 2.
Ovim člankom usklađuju se odredbe članka 10. Zakona o doprinosima s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju u dijelu pozivanja na njegove odredbe koje se odnose na svaku pojedinu osnovu osiguranja propisanu tim zakonom.

Uz članak 3.
Ovim člankom usklađuju se odredbe članka 49. stavka 2. Zakona o doprinosima s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju u dijelu pozivanja na njegove odredbe.

Uz članak 4.
Ovim člankom nomotehnički se uređuje pozivanje na odredbe članka kojim se utvrđuje koeficijent za obračun doprinosa prema mjesečnoj osnovici.

Uz članak 5.
Ovim člankom propisuju se novi koeficijenti za utvrđivanje mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranicima po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti prema Obrascu PO-SD za prethodnu kalendarsku godinu na način da za osiguranika koji je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni godišnji primitak od 40.000,01 eura do 50.000,00 eura mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,45, dok osiguraniku koji je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni godišnji primitak od 50.000,01 eura do 60.000,00 eura mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,50.

Uz članak 6.
Ovim člankom usklađuje se naslov iznad članka 147. i članak 147. Zakona o doprinosima s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u dijelu izričaja i pozivanja na njegove odredbe.

Uz članak 7.
Ovim člankom ograničava se najviša godišnja osnovica za obveznike doprinosa po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju paušalni dohodak na isti iznos propisan za obveznike po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga ili dobit.

Uz članak 8.
Ovim člankom usklađuju se odredbe članka 212. stavka 3. Zakona o doprinosima u dijelu obveznog osiguranja po osnovi obavljanja domaće radinosti i sporednog zanimanja te stavka 4. s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju u dijelu pozivanja na njegove odredbe.

Uz članak 9.
Ovim člankom uređuje se način utvrđivanja mjesečne osnovice za obračun doprinosa za razdoblje provedeno u osiguranju do 31. prosinca 2026.

Uz članak 10.
Ovim člankom daje se ovlast ministru financija da u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladi Pravilnik o doprinosima s odredbama ovoga Zakona. Također se

propisuje da će Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za 2027. godinu, koja treba biti donesena do 30. studenoga 2026., iznimno biti donesena u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona zbog promjena u Zakonu u doprinosima i Zakonu o porezu na dohodak koje na nju utječu.

Uz članak 11.
Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu predloženoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

Povećanje koeficijenata za obračun doprinosa za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju paušalni porez na dohodak dovest će do povećanja prihoda državnog proračuna po osnovi doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u 2027. godini u iznosu od 3,8 milijuna eura, u 2028. godini u iznosu od 4,1 milijuna eura te u 2029. godini u iznosu od 4,1 milijuna eura.

Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje povećat će se za 1,3 milijuna eura u 2027. godini, u 2028. godini za 1,4 milijuna eura te u 2029. godini za 1,4 milijuna eura.

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje povećat će se za 4,1 milijuna eura u 2027. godini, u 2028. godini za 4,6 milijuna eura te u 2029. godini za 4,6 milijuna eura.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 12. sjednici održanoj 25. rujna 2026. donio zaključak da se Prijedlog zakona prihvaća.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, a u cilju poboljšanja odredbi, u tekstu Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je izvršio sljedeće izmjene:

Izmijenjen je naziv propisa na način da su u naziv dodane riječi: „i dopuni“.

U članku 1. kojim se mijenja članak 9. stavak 1. Zakona o doprinosima promijenjena su pozivanja na odredbe Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i to u točki 33. gdje se poziva na članak 7. stavak 1. točku 27. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju umjesto na točku 28. te je u točki 35. dodano pozivanje na stavak 4. za osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

U novom članku 7. kojim se mijenja članak 186. Zakona o doprinosima u stavku 5. najviša godišnja osnovica za obveznike doprinosa po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju paušalni dohodak usklađuje se s najvišom godišnjom osnovicom propisanom za

obveznike doprinosa po osnovi druge djelatnosti koji od te djelatnosti utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga ili dobit.

U članku 8. (prijašnji članak 7.) kojim se mijenja članak 212. Zakona o doprinosima stavak 3. usklađuje se s odredbom članka 12. stavka 1. točke 5. Zakona o mirovinskom osiguranju prema kojoj osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje se ne osiguravaju na mirovinsko osiguranje ako su istovremeno osigurane po nekoj drugoj osnovi ili su korisnici mirovine.

U članak 10. (prijašnji članak 9.) dodan je stavak 2. kojim se propisuje da će Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za 2027. godinu, koja treba biti donesena do 30. studenoga ove godine, iznimno biti donesena u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona zbog promjena u Zakonu o doprinosima i Zakonu o porezu na dohodak koje na nju utječu.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Na tekst Prijedloga zakona nije bilo suštinskih prijedloga ili zahtjeva koje predlagatelj nije prihvatio.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

2.1. Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja prema radnom i/ili socijalnom statusu

Članak 9.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. radni odnos – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 1. točki 1. ili 4. ili 5. ili stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

2. izabrane ili imenovane osobe – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 2. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

3. radni odnos – izaslani radnik – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 1. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

4. stručno osposobljavanje za rad prema posebnim propisima – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 5. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

5. nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili
– članku 27. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnost);

6. njegovatelj HRVI – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 9. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 20. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

7. roditelj njegovatelj, njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju ili njegovatelj osobe s invaliditetom – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 14. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 7. stavku 1. točki 25. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

8. pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 16. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 1. i 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

9. djelatnost obrta – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

10. djelatnost slobodnog zanimanja – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

11. djelatnost športaša (profesionalna) – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

12. djelatnost poljoprivrede i šumarstva – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 4. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

13. ostale samostalne djelatnosti – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

14. poljoprivreda – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 7. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

14.a poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 11. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 7. stavku 1. točki 8. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

14.b osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika – obvezno osigurane osobe prema članku 11.a Zakona o mirovinskom osiguranju;

15. član uprave i izvršni direktor trgovačkog društva, likvidator i upravitelj zadruge – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 12. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 4. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

16. svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 9. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

17. roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 14. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju;

18. zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija, stranih poslodavaca i u institucijama Europske unije – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 15. stavku 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

19. zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 15. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

20. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 17. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

21. produženo mirovinsko osiguranje – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 2. i stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

22. produženo mirovinsko osiguranje bračnog druga profesionalnog, odnosno ugovornog diplomata – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 5. Zakona o mirovinskom osiguranju;

23. produženo mirovinsko osiguranje stalnog sezonskog radnika – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju;

24. korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

25.a korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

26. osoba koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

27. osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu osobu – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 23. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

28. osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 24. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

29. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi – obvezno osigurane osobe prema članku 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

30. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu – obvezno osigurane osobe prema članku 14. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

31. domaća radinost i sporedno zanimanje – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 10. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju,
– članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,

32. nezaposlena osoba – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točkama 13., 16., 17. i 19. i članku 11. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju koje se vode u evidenciji nezaposlenih osoba prema propisima o zapošljavanju;

33. osoba s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojoj je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda i nalazi se u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva

pravosuđa – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 28. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

34. sezonski radnik u poljoprivredi – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 7. Zakona o mirovinskom osiguranju;

35. udomitelj – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 14. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 7. stavku 1. točki 28. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, odnosno donošenja novih propisa može provedbenim aktom utvrditi jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama i za te osnove osiguranja propisati obvezu doprinosa, vrste i stope za obračun doprinosa, obveznika doprinosa, obveznika obračunavanja doprinosa, obveznika plaćanja doprinosa, osnovice za obračun doprinosa i način njihova utvrđivanja, obvezu i način obračunavanja, obvezu plaćanja i rokove za uplatu i obvezu izvješćivanja.

2.2. Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja u određenim i posebnim okolnostima

Članak 10.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti i/ili na obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti jesu:

1. učenici i studenti za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 19. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

2. učenici i studenti na redovitom školovanju prema propisima o redovitom školovanju u Republici Hrvatskoj za vrijeme praktične nastave, za vrijeme stručne prakse, stručnih putovanja – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 19. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

3. nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 19. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

4. djeca sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

5. osobe koje obavljaju određene poslove za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, rada za opće dobro sukladno posebnom propisu, primjene sigurnosnih mjera obveznoga psihijatrijskog

liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, kao i odgojnih mjera – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 19. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 16. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

6. osobe koje sudjeluju u spašavanju ili obrani od elementarnih nepogoda, kao što su požar, poplava, potres i ostale nepogode uzrokovane višom silom, ili u spašavanju života građana, ili u otklanjanju materijalne štete koja prijeti imovini – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 20. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točkama 5. i 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

7. članovi dobrovoljnoga vatrogasnog društva sudjelujući u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe te za vrijeme obučavanja koje organizira vatrogasno društvo – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 20. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

8. osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani u skladu s propisima o obrani – obvezno osigurane osobe prema članku 20. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

9. osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

10. osobe koje na zahtjev državnih tijela pružaju pomoć tim tijelima i tom se prilikom ozlijede ili razbole – obvezno osigurane osobe prema:
– članku 21. Zakona o mirovinskom osiguranju i
– članku 16. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

11. športaši, treneri i organizatori u sklopu organizirane amaterske športske aktivnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

12. osobe koje kao članovi gorske spasilačke službe ili kao ronioci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja, odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

13. osoba na odsluženju vojnog roka (ročnik), obveznik civilne službe (civilni obveznik) i pričuvnik za vrijeme obavljanja službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

14. osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

15. osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja – obvezno osigurane osobe prema članku 16. stavku 1. točki 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, odnosno donošenja novih propisa može provedbenim aktom utvrditi jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama i za te osnove osiguranja propisati obvezu doprinosa, vrste i stope za obračun doprinosa, obveznika doprinosa, obveznika obračunavanja doprinosa, obveznika plaćanja doprinosa, osnovice za obračun doprinosa i način njihova utvrđivanja, obvezu i način obračunavanja, obvezu plaćanja i rokove za uplatu i obvezu izvješćivanja.

Članak 49.

(1) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,38.

(2) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona je iznos prosječne plaće, razmjerno stažu ostvarenom prema članku 27. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 69.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 70. ovoga Zakona, i to:
1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 70.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,4.

1.28. Za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje

Članak 147.

Za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje (članak 9. stavak 1. točka 28.) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 186.

(1) Kada se doprinosi obračunavaju prema godišnjoj osnovici iz članka 185. ovoga Zakona, a razdoblje obavljanja druge djelatnosti kraće je od ukupnog razdoblja obavljanja djelatnosti u

toj godini, iznos godišnje osnovice razmjeran je broju mjeseci u kojima je obveznik doprinosa obavljao drugu djelatnost u odnosu na broj mjeseci obavljanja djelatnosti u toj godini.

(2) U broj mjeseci obavljanja druge djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka računa se svaki puni mjesec druge djelatnosti uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesece u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesece u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, u broj mjeseci obavljanja druge djelatnosti obvezniku doprinosa koji od te djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku ne uzima se razdoblje u kojem je privremeno obustavio obavljanje druge djelatnosti, sukladno propisu o obrtu.

(4) U broj mjeseci obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka računa se svaki puni mjesec u kojemu je obveznik obavljao tu djelatnost uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesece u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesece u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad.

(5) Godišnja osnovica iz članka 185. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona može iznositi najviše do umnoška iznosa prosječne plaće, koeficijenta 0,65 i broja mjeseci u kojima je obavljao drugu djelatnost.

3. Ostale iznimke

Članak 212.

(1) Primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak, odnosno dohodak ili dobit ostvarena od obavljanja druge djelatnosti, a koji su ostvareni prije smrti obveznika doprinosa – ostavitelja, izuzimaju se od obveze pod uvjetom da obveza doprinosa prema tim primicima nije obračunana niti evidentirana u Poreznoj upravi niti je namirena do prije smrti ostavitelja.

(2) Ako se osnovica za obračun doprinosa temelji na plaći i ostalim primicima ili naknadi plaće osiguranika po osnovi radnog odnosa ili izaslanog radnika, odnosno izabrane ili imenovane osobe, a koji su ostvareni za vrijeme koje se osiguraniku priznaje u staž mirovinskog osiguranja do njegove smrti, osnovica se pripisuje osiguraniku te se doprinosi obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju u ime i za račun staža osiguranja ostavitelja, pa se u tom smislu i izvješćuje Porezna uprava i Središnji registar osiguranika.

(3) Umirovljenik koji obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona, i prema toj djelatnosti plaća paušalni porez na dohodak, uz uvjet da je u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju zadržao status umirovljenika i tijekom razdoblja u kojemu obavlja tu djelatnost, nije obveznik doprinosa prema iznosu paušalnog dohotka ostvarenog od obavljanja druge djelatnosti.

(4) Umirovljenikom iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta, prema članku 69. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju.